

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ LAIKSI SÄHKÖAJONEUVOJEN
LATAUSVALMIUKSISTA JA LATAUSPISTEISTÄ SEKÄ RAKENNUSTEN AUTOMAATIO-
JA OHJAUSJÄRJESTELMISTÄ JA LAIKSI MAANKÄYTTÖ- JA RAKENNUSLAIN 18 LUVUN
126 §:N MUUTTAMISESTA

681/11.00/2019

KH 04.11.2019 § 342

Valmistelija tekninen johtaja Markus Kannala:

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sähköajoneuvojen latausvalmiuksista ja latauspisteistä sekä rakennusten automaatio- ja ohjausjärjestelmistä ja laiksi maankäyttö- ja rakennuslain 18 luvun 126 §:n muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki sähköajoneuvojen latausvalmiuksista ja latauspisteistä rakennuksessa sekä rakennuksen automaatio- ja ohjausjärjestelmästä. Ehdotetulla lailla pantaisiin osaltaan täytäntöön muutettu rakennusten energiatehokkuusdirektiivi (EU 2018/844). Direktiivi annettiin osana Euroopan unionin puhtaan energian pakettia, jonka tavoitteena on hillitä ilmastonmuutosta.

Hallituksen lakiesitys on huomattavasti tiukempi kuin direktiivin perustaso edellyttää. Tiukennusta on sekä asuinrakennusten että ei-asuinrakennusten vaatimuksissa. Erityisen kallis muutos olisi yli 20 autopaikan olemassa olevissa ja käytössä olevissa ei-asuinrakennuksissa, joihin pitäisi lakiesityksen mukaan rakentaa latauspiste 10 prosenttiin autopaikoista.

Ei-asuinrakennusten (muut kuin asuinrakennukset) kirjo on suuri ja niitä on runsaasti myös kaupungin kiinteistökannassa: Niitä ovat muun muassa koulut, urheiluhallit, työväentalot/nuorisoseurantat, jäähallit, päiväkodit, kaupat, urheilukeskukset, sairaalat, tanssilavat, huvipuistot, jne. Suurella osalla käyttö jäisi vähäisiksi, jos rakennuksen käyttö on kausiluontoista tai asioinnin kesto lyhytaikainen. Lisäksi omistajille koituisi kohtuuttomia kustannuksia.

Ei-asuinrakennuksilla sijaitsevien latauspisteiden merkitys on huomattavasti pienempi kuin asuinrakennusten latauspisteiden, sillä arviolta 90 prosenttia latauksista tehdään kotosalla. Muut latauspisteet ovat lähinnä lisäapu. Työpaikoille latauspisteitä syntyy luontevasti sitä mukaa, kun ladattavat autot yleistyvät ja kysyntä latauspisteille kasvaa.

Tornion kaupungin lausunnoksi lakiehdotuksesta esitetään lausunto-

palvelu.fi:n kohdittain seuraavaa:

Yleiset kommentit ehdotuksesta:

Hallituksen lakiesitys on liian tiukka ja kaupungin näkemyksen mukaan tulisi pidättäytyä direktiivin perustasossa. Turha ylimitoitus aiheuttaa lisäkustannuksia, joihin yhteiskunnalla ei ole varaa. Esityksessä ei ole huomioitu harvaan asuttujen alueiden, kuten Lapin alueen ja Tornion kaupungin alueen, erityispiirteitä. Pitkien etäisyyksien ja ankarien talviolosuhteiden vuoksi sähkökäyttöisten ajoneuvojen osuus koko ajoneuvokannasta on alhainen, eikä kysyntää latauspisteille ole.

Nykytilan kuvaus:

Hallituksen esityksessä on puutteellisesti huomioitu ei-asuinkiinteistöjen osalta kiinteistöjen yksilölliset olosuhteet kuten rakennustyyppi, alueelliset olosuhteet ja tarpeet. Lapissa on käynnissä hanke, jonka tavoitteena on laatia suunnitelma Lapin sähkölatausasemaverkoston kehittämisestä. Hanke valmistuu vuoden 2020 loppuun mennessä. Toistaiseksi on muodostunut käsitys siitä, että markkinaehtoisuus sähköautojen latauspisteiden rakentamisessa toimii hyvin ja kuntien tehtävänä olisi luoda puitteita verkoston kehitysmahdollisuuksille.

Hallituksen esityksen vaikutukset; taloudelliset vaikutukset:

Kunnan omassa kiinteistökannassa on useita ei-asuinrakennuksiksi luokiteltavia kohteita, joissa on yli 20 autopaikkaa ja joihin hallituksen esittämä direktiivin perustasoa tiukempi vaatimus toisi merkittäviä lisäkustannuksia. Suurimmat pysäköintialueet ovat lisäksi sellaisissa kohteissa (terveyskeskus, urheiluhalli, uimahalli, jne.), joissa pysäköinti muodostuu pääasiassa lyhyestä asiointista (alle kaksi tuntia). Tutkimusten mukaan sähköajoneuvojen latausta ei juurikaan suoriteta asiointien yhteydessä, jolloin todennäköistä olisi, että esim. terveyskeskuksen yhteyteen toteutettavista latauspisteiden (n. 140 ap -> 14 latauspaikkaa) käyttöaste jäisi erittäin heikoksi. Investointina kyseisten paikkojen toteuttamien kuitenkin maksaisi arviolta 45 000 euroa. Kokonaisuudessaan kaupungin omien kiinteistöjen osalta hallituksen tiukennettu esitys aiheuttaisi satojen tuhansien eurojen lisäinvestointitarpeen, joka ei nykyisessä taloudellisessa tilanteessa ole perusteltua.

Vaikutukset viranomaisten toimintaan:

Uudiskohteiden ja peruskorjauskohteiden osalta valvonta on kunnassa helppo järjestää osana rakennuslupaprosessia. Olemassa olevien kiinteistöjen valvontaan ei kunnassa kuitenkaan ole resursseja eikä osaamista. Myös tämän järjestämisestä koituu lisäkustannuksia.

Yhteiskunnalliset vaikutukset:

Esitysluonnoksessa ei ole otettu huomioon alueellisia erityispiirteitä, joka on erityisen huolestuttavaa Lapin maakunnan näkökulmasta. Lapissa on käynnistymässä myös maakunnan kaasutalouden kehittämiseen tähtäävä hanke. Alueellisen kaasutalouden kehittymisen kannalta keskeinen seikka on paikallisten markkinoiden kysyntä. Ajoneuvoliikenteellä on tässä on tärkeä rooli. Mikäli lainsäädännölle asetetaan liian tiukat määräykset sähkölatauspisteiden verkostolle, tulee sillä olemaan kielteiset vaikutukset muiden käyttövoimien kehitykselle, joilla voisi olla laajempaakin paikallista ja alueellista merkitystä.

KAUPUNGINJOHTAJA TIMO NOUSIAINEN:

Kaupunginhallitus antaa hallituksen esityksestä valmistelun mukaisen lausunnon.

KAUPUNGINHALLITUS:

Hyväksyttiin.

LISÄTIEDOT: Tekninen johtaja Markus Kannala, 040 5835980

TÄYTÄNTÖÖNPANO: Ei muutoksenhakua

Ympäristöministeriö (lausuntopalvelu.fi)
